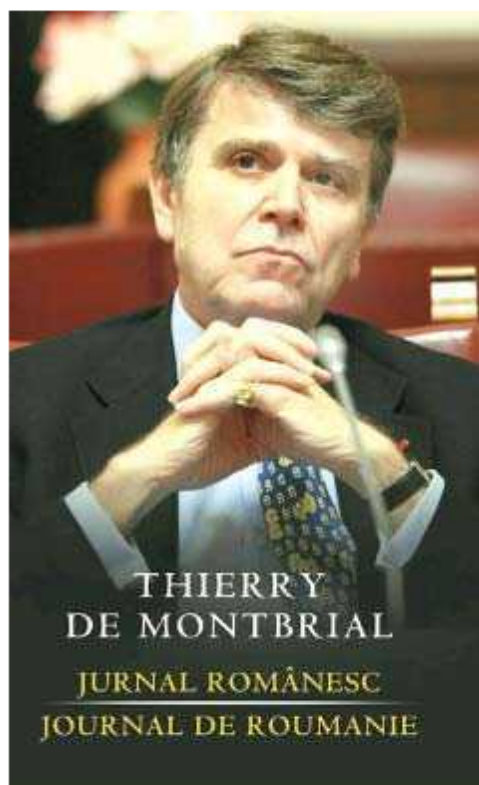

Jurnal românesc. Journal de Roumanie

Fondator al Institutului Francez de Relații Internaționale, membru al Institutului Franței și membru de onoare al Academiei Române, Thierry de Montbrial schițează în acest jurnal un tablou personal al României din 1990 până astăzi.

“Fericiți sunt martorii activi ai marilor rupturi ale istoriei, care, asemenea lui Chateaubriand, au trăit în mod profund sfârșitul unei ere și începutul alteia noi. În 1988, în ajunul căderii regimurile comuniste din Europa Centrală și Orientală, aveam 45 de ani și o anumită experiență în afacerile europene și internaționale. Urmăream cu atenție marile dificultăți de adaptare ale țărilor pe care le numeam Est-Europene, în special, din considerente diferite, ale celor care aveau o populație mai importantă, Polonia și România. La începutul anilor '80, nu întâlneam niciun român în afară de cei emigranți. Mă gândeam rareori la această țară, cu nostalgia Lumii de Ieri, reluând cuvintele lui Stefan Zweig, cu reminiscentele Bucureștilor lui Paul Morand, sau prin imaginea cețoasă pe care o avea un european înstărit despre totalitarismul cel mai absurd... Altfel spus, la începutul anului 1990, după căderea regimului comunist, nu cunoșteam aproape deloc România. Acest jurnal este povestea, pe viu, a unei

aventuri umane pe care nimic nu o prevestea. Nimic, cu excepția destinului, poate”.

Numeroase întâlniri și impresii neașteptate, prezentate fără teama de a ataca stereotipurile de corectitudine politică, se regăsesc în această carte despre anii cruciali de după căderea comunismului, deschiderea către libertate, întoarcerea României în familia europeană. Cu o privire lucidă, uneori amuzată, dar întotdeauna afectuoasă, a autorului, acest volum povestește două decenii de istorie văzute de unul dintre eminenții specialiști în relații internaționale ai lumii, și, de asemenea, istoria prieteniei unui om față de o țară.

Jeronimo Moscardo, fostul ministru al Culturii din Brazilia, ambasador în România din 1996, a fost una dintre persoanele care l-au încântat pe Thierry de Montbrial. “În timp ce episcopul citește în sufletul meu, Moscardo îmi spune ceea ce crede despre mine. El a înțeles că sunt un solitar, că adevărata mea natură este în același timp cosmologică și în slujba omenirii, că vreau să creez”.

Radiografia vieții politice românești, descrisă de Montbrial, este teribil de adevărată. Peste tot remarcă frumusețea caselor țărănești, surâsul oamenilor și semnele bune ale civilizației tradiționale. Este un om cultivat, un analist politic și economic educat de științele exacte. Este scriitor în comentariul său. De la Erasmus la Machiavelli și, de aici, la Kant, și mai departe până la politologii din zilele noastre, totul este pus în discuție, acceptat sau respins.

“Fiind vorba de politică și morală, Thierry de Montbrial nu a putut ignora rolul și locul intelectualilor în această ecuație. Autorul citează o bine cunoscută frază din «Elogiul nebuniei». Aceea în care Erasmus îl contrazice pe Platon în privința republicilor cărmuite de filosofi. Thierry de Montbrial este un spirit atașat construcției politice europene, un european incoruptibil, în sensul pe care-l dădea acestui termen Paul Valéry, în fine, un european care nu vrea ca Europa să renunțe la tradițiile ei spirituale... L-am auzit de multe ori vorbind despre această temă și i-am admirat consecvența cu care apără ideea că Europa va fi o Europă a culturilor naționale sau nu va fi deloc”, afirmă acad. Eugen Simion.

Modelul său se bazează în mod evident pe valorile morale și intelectuale occidentale. A călătorit mult și i-a cunoscut pe toți oamenii puternici ai planetei. Din acest unghi privește și lumea românească, oamenii ei politici.